

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült a 1907/2006/EK rendeletnek megfelelően

1. Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

Kereskedelmi név: **YEALD® PLUS**
 Kiszereles: műanyag flakon (1 literes), műanyag kanna (5 literes)
 Felhasználása: műtrágya; foglalkozásszerű és lakossági felhasználásra
 Gyártó/ Beszállító: **De Sangosse Ltd**
 cím: Swaffham Bulbeck, Cambridge CB5 OLU, UK
 telefon: +44 1223 811215
 fax: +44 1223 810020
 honlap: www.desangosse.co.uk
 Forgalmazó: **Magyar Kwizda Kft.**
 cím: 1027 Budapest, Medve u. 24.
 telefon: +36 1 224 7300 fax: +36 1 212 0873
 e-mail: kwizda@kwizda.hu
 honlap: www.kwizda.hu

A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: kwizda@kwizda.hu

Sürgősségi telefon: **Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)**

1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.

Tel: **06 1 476 6464**; Éjjel-nappal elérhető, ingyenesen hívható: **06 80 20 11 99**

2. A veszélyek azonosítása

A gyártó és a vonatkozó uniós szabályozás (67/548/EGK és 1999/45/EK irányelvek), valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai szerint a készítmény veszélyes.

EK-veszélyjel: Xi Irritatív

A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R-mondat:

R 36/37/38 Szem- és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat

Fizikai-kémiai veszély: A készítmény nem tűzveszélyes, nem robbanásveszélyes.

Egészségkárosító veszély: A készítmény irritatív. Szembe jutva és bőrre kerülve irritál. Belélegezve izgatja a légutakat.

Környezetkárosító veszély: A készítmény előírás- és rendeltetésszerű felhasználása, tárolása és ártalmatlanítása esetén környezetkárosító veszéllyel nem kell számolni.

3. Összetétel/tájékoztató az alkotórészekről

Kémiai leírás: cink-ammónium-acetát alapú, mikroelemekkel dúsított speciális műtrágya

Veszélyes komponens	Koncentráció	Veszélyjel, R-mondat
Ecetsav CAS-szám: 64-19-7 EU-szám: 200-580-7	10 – 20%	 C R 10-35
Alkil-poliglükózid CAS-szám: 68515-73-1 EU-szám: –	1 – 10%	 Xi R 41 *(gyártó)
Cink-ammónium-acetát CAS-szám: – EU-szám: –	20 – 30%	 C R 34 *(gyártó)

* Nem osztályozott anyag lásd: a 67/548/EGK irányelv I. számú melléklete, ill. a 3/2006. (I. 26.) EüM rendelet

A készítmény egyéb komponensei nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétét a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A veszélyjelek és R-mondatok a tiszta komponensekre vonatkoznak, a készítmény veszélyesség szerinti besorolását a 2. és a 15. pont adja meg. Az R-mondatok teljes szövegét lásd a 16. pontban.

4. Elsősegélynyújtási intézkedések

Általános tudnivalók: A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit azonnal le kell venni, és az újbóli használat előtt ki kell mosni, meg kell tisztítani. Öntudatlan vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni, vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

Bőrrejutás esetén: A szennyezett, átitatódott ruházat és lábbeli levétele után a bőrt bő szappanos vízzel azonnal alaposan le kell mosni. Bőrtünetek (bőrpír, irritáció) jelentkezése esetén forduljunk orvoshoz.

Szembejutás esetén: Legalább 15 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjak széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. A kontaktlencséket távolítsuk el. Tartós irritáció esetén forduljunk szakorvoshoz!

Lenyelés esetén: Hányinger, hányás léphet fel. Amennyiben lehetséges, ne hánytassunk! Öblítsük ki a sérült szájüregét vízzel, majd amennyiben eszméleténél van, itassunk vele 1-2 pohár vizet. A sérülthez hívjunk orvost és mutassunk meg a termék címkéjét vagy a biztonsági adatlapot. Öntudatlan sérültnek ne adagoljunk semmit szájon keresztül, illetve ne hánytassuk.

Belégzés esetén: Irritálja a légzőrendszert. Belélegzése köhögést, mellkasi fájdalmat okozhat. A sérültet vigyük friss levegőre és helyezük nyugalomba. Rosszullét esetén forduljunk orvoshoz.

5. Tűzvédelmi intézkedések

Megfelelő oltóanyag: szén-dioxid, oltóhab, oltópor; a megfelelő oltóanyagot a környezetben égő anyagok alapján kell megválasztani.

Biztonsági okokból nem megengedett oltóanyag: nem ismert

Veszélyes égéstermékek: a készítmény égése során irritáló, mérgező gázok képződnek.

Speciális tűzoltási előírás: Határoljuk el a tűz területét és távolítsuk el a védőöltőzettel nem rendelkező személyeket. Kerüljük el a felszabaduló füst és egyéb égéstermékek belélegzését. A tűz során keletkezett hulladékot és a szennyezett oltóanyagot gyűjtsük össze és az előírások szerint ártalmatlanítsuk.

A tűz esetén használatos védőeszközök: Megfelelő védőöltözet és a környezet levegőjétől független légzőkészülék.

6. Intézkedések véletlenszerű kibocsátás esetén

Személyekre vonatkozó óvintézkedések: A baleset helyszínén csak a szükséges teendőket jól ismerő, kiképzett, egyéni védőfelszerelést viselő személyzet tartózkodhat. Kerüljük el a készítmény szembejutását, bőrrel való érintkezését és gőzeinek belélegzését. Gondoskodjunk a megfelelő szellőzésről. Személyi védőfelszerelés viselése szükséges (lásd 8. pont). A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.

Kiömlés esetén: Használjunk védőfelszerelést a kiömlött termék összegyűjtésekor. A kiömlött készítményt inert, folyadékfelszívó anyaggal (homok, föld, vermikulit) itassuk fel és gyűjtsük össze. Az összegyűjtött hulladékot a szakszerű eltávolításig/ártalmatlanításig megfelelő, címkével ellátott zárható hulladékgyűjtő tartályban kell tárolni. A szennyezett területet ezután sok vízzel le kell öblíteni. Ügyeljünk a csúszásveszélyre!

Környezetvédelem: A készítményt, illetve a belőle származó hulladékot közcsatornába, élővizekbe, talajba engedni nem szabad. Ha a készítmény élővizekbe, talajba jut, értesítsük az illetékes hatóságokat. A környezetbe jutott anyagot, illetve a képződött hulladékot a hatályos környezetvédelmi előírásoknak megfelelően kell kezelni.

7. Kezelés és tárolás

Kezelés: Körültekintően végzett munkával kerüljük el a készítmény bőrre kerülését, szembejutását és gőzeinek belélegzését. Gondoskodjunk a megfelelő szellőzésről. A készítménnyel történő munkavégzéskor

viseljük személyi védőfelszerelést. Munkavégzés alatt étkezni és dohányozni tilos. A munkavégzés szüneteiben, illetve a munka befejezése után alapos kézmosás, illetve mosakodás szükséges.

Tárolás: A terméket eredeti, bontatlan csomagolásban, jól szellőző, hűvös, közvetlen napfénytől védett helyen tároljuk. Megfelelő jelöléssel ellátott eredeti tárolóedényben tárolható. Gyermek számára hozzáférhetetlen helyen, élelmiszerektől, italoktól és takarmányoktól elkülönítve kell tárolni.

Együttes tárolással kapcsolatos információk: speciális előírás nem szükséges

8. Az expozíció korlátozása és ellenőrzése/személyi védőfelszerelések

Körültekintően végzett munkával meg kell előzni a termék bőrre kerülését, szembejutását és gőzeinek belélegzését.

Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- Gondoskodjunk a megfelelő szellőzéstől.
- Védőfelszerelések, mosakodási lehetőség biztosítása.

Higiéniai intézkedések:

- Munka közben enni, inni és dohányozni nem szabad!
- A munka szüneteiben, illetve a munka befejezése után alapos kézmosás, illetve mosakodás szükséges.
- A munkaruhát különítsük el és kezeljük külön a hétköznapi ruházattól.

Személyi védőfelszerelések:

Légzésvédelem: elégtelen szellőzés esetén megfelelő szűrőbetéttel ellátott légzésvédő eszköz viselése szükséges.

Kézvédelem: kémiai anyagoknak ellenálló védőkesztyű (pl. nitrilgumi, PVC) viselése szükséges.

Szemvédelem: védőszemüveg szükséges.

Bőrvédelem: az egész testet fedő munka-, illetve védőruházat illetve lábbeli viselése szükséges.

Foglalkozási expozíciós határérték (a munkahelyi levegőben megengedett határérték):

Ecetsav: ÁK: 25 mg/m³; CK: 25 mg/m³ – 25/2000. (IX.30.) EüM–SZCSM rendelet

ÁK: Megengedett átlagos koncentráció: az anyagnak a munkahely levegőjében egy műszakra megengedett átlagkoncentrációja, amely a dolgozó egészségére nem fejt ki káros hatást.

CK: Megengedett csúcskoncentráció, rövid ideig megengedhető legnagyobb levegőszennyezettség egy műszakon belül.

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

Halmazállapot:	folyékony
Szín:	zöld
Szag:	enyhe, jellegzetes
pH (20°C):	6 – 7
Forráspont:	100°C
Sűrűség (20°C):	1,18 – 1,20 g/cm ³
Vízoldhatóság:	oldódik

10. Stabilitás és reakciókészség

Átlagos munkakörülmények (normál hőmérséklet- és nyomásviszonyok) között a készítmény stabil.

Elkerülendő körülmények: nem ismert

Veszélyes reakciók: sárgarézzel, rézzel, galvanizált fémekkel inkompatibilis

Veszélyes bomlástermékek: égés vagy termikus bomlás során az alábbi anyagok képződhetnek: szén-oxidok, nitrogén-oxidok, ammónia

11. Toxikológiai információk

A termék toxikológiai megítélése a termékre vonatkozó toxikológiai adatok, besorolása a 1999/45/EK irányelv, valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet alapján történt.

Akut toxicitás:

LC ₅₀ (inhalációs/4 óra, patkány):	>2,06 mg/l (becsült érték)
LD ₅₀ (dermális, patkány):	>2000 mg/kg (becsült érték)
LD ₅₀ (orális, patkány):	>2500 mg/kg (becsült érték)

Egyéb: A készítmény nem szenzibilizál (extrapolációval meghatározva).

12. Ökológiai információk

Körültekintő munkavégzéssel el kell kerülni a készítmény és a belőle származó hulladék környezetbe (élővizek, talaj) jutását.

13. Ártalmatlanítási útmutató

A készítmény maradékainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A készítmény hulladékának besorolása a 16/2001. (VII.18.) KöM. rendelet alapján történt.

EWC kód: 02 01 08 Veszélyes anyagokat tartalmazó mezőgazdasági vegyi hulladékok

A készítményt közcsatornába, élővizekbe, talajba engedni tilos. Kerüljük el a csomagolóanyagban jelenlévő maradékanyagok belélegzését. A készítmény ártalmatlanítása a helyi előírásoknak megfelelően történjen. Égetni csak megfelelő engedéllyel rendelkező égetőműben lehet. Tilos a szert illetve a csomagolóanyagot a háztartási hulladékkal együtt ártalmatlanítani.

A csomagolóanyag vízzel történő kiöblítés után göngyölegként kezelendő. Begyűjtését erre szakosodott cég végezze.

14. Szállítási információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, IMDG, ICAO/IATA) nem veszélyes áru.

15. Szabályozási információk

A biztonsági adatlap, a termék osztályozása és besorolása megfelel a 44/2000. (XII.27.) EüM számú rendelet és módosításainak, valamint a 67/548/EGK az 1999/45/EK számú irányelvekben és az 1907/2006/EK rendeletben foglaltaknak.

EK-veszélyjel: Xi Irritatív

A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R-mondat:

R 36/37/38 Szem- és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat

A készítmény biztonságos használatára utaló S-mondatok:

S 2 Gyermekek kezébe nem kerülhet

S 23 A keletkező gőzt/permetet nem szabad belélegezni

S 24/25 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást

S 26 Ha szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz kell fordulni

S 37 Megfelelő védőkesztyűt kell viselni

S 38 Ha a szellőzés elégtelen, megfelelő légzőkészüléket kell használni

S 45 Baleset vagy rosszullét esetén orvoshoz kell fordulni. Ha lehetséges, a címkét meg kell mutatni

Egyéb, a címkén feltüntetendő mondat:

Az emberi egészség és a környezet védelme érdekében kövesse a használati utasításban leírtakat.

16. Egyéb információk

A biztonsági adatlap nem arra szolgál, hogy a termék bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt. A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük, és arra szolgálnak, hogy a termék biztonságos felhasználását segítse.

A terméket tárolni, kezelni és felhasználni kizárólag a használati utasításban leírtaknak megfelelően lehet. Minden egyéb célú felhasználásból eredő kockázatért a felhasználó felel.

A felhasználó felelőssége, hogy megtegyen minden szükséges óvintézkedést a készítmény használatakor. Az alább felsorolt jogszabályok segítenek eligazodni a veszélyes anyagok és készítmények felhasználásából eredő, a felhasználóra háruló kötelezettségek betartásában. A listát nem lehet teljesnek tekinteni. Ez azonban nem menti fel a felhasználót, a készítmény használatára és tárolására vonatkozó egyéb jogszabályok ismerete alól.

A biztonsági adatlap 3. pontjában szereplő R-mondatok:

- R 10 Kismértékben tűzveszélyes
- R 34 Égési sérülést okoz
- R 35 Súlyos égési sérülést okoz
- R 41 Súlyos szemkárosodást okozhat

Jelen biztonsági adatlap a gyártó által 2008. február 25-án kiadott angol nyelvű biztonsági adatlap alapján készült.

Vonatkozó magyar törvények és rendeletek:

- Munkavédelem: a 2007. évi LXXXII. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről.
- Kémiai biztonság: a 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról;
a 38/2008 (X.3.) EüM rendelet, az 52/2007. (XI.30.) EüM, a 26/2007. (VI.7.) EüM, a 33/2004. (IV.26.) EszCsM, a 30/2003. (V.21.) EüM rendeletek a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet módosításáról;
az 58/2007. (XII.22.) EüM–SZMM együttes rendelete a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX.30.) EüM–SZCSM együttes rendelet módosításáról.
- Hulladék: a 2004. évi XXIX. törvénnyel módosított 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról; 98/2001.(VI.15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, és a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről;
a 195/2002. (IX.6.) Kormányrendelettel módosított 94/2002. (V.5.) Kormányrendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól.
- Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 9/2008. (II.22.) ÖTM rendelet.
- Egyéb: 36/2006. (V.18.) FVM rendelet a termésmenővelő anyagok engedélyezéséről, tárolásáról, forgalmazásáról és felhasználásáról

Készült: 2009. május 18.